

PERGALĖ

LIETUVOS KP(b) ŽARASŲ APSKRITIES KOMITETO IR APSKRITIES VYKDOMOJO KOMITETO ORGANAS

ŽARASAI

1949 m.

vasario mėn.

19

ŠEŠTADIENIS

№16(312)

Rasas 20

1. Lietuvos Komunistų Partijos (bolševikų) VI suvažiavimas —1 pusl.

2. P. ARULIENĖ. Masų pagalba agitatoriams —2 pusl.

3. Sienukštis kolektyviniai —2 pusl.

4. Z. VAITKEVIČIUS, AL. PROKOPJEVAS. Kolektyvinio ūkio „Raudonoji Vėliava“ gamybinis planas —2 pusl.

5. V. GRIŠANINAS. „Trykštis apaštalas“ —4 pusl.

Nedelsiant ruoštis Dainų Šventei

1950 metais liepos mėn. 17—22 dienomis mūsų senoji sostinėje—Vilniuje vyks respublikinė Dainų Šventė Tarybinės valdžios atstatymo Lietuvoje dešimtmečio garbei.

Dainų šventėje dalyvaus visi kultūros—švietimo įstaigų, komjaunimo, profesijų, mokyklų, specialiųjų, aukštųjų, amatų ir FGA mokyklų, radiofikacijos ir radiofonijos komiteto, valstybinės filharmonijos chorai bei orkestrai ir Lietuvos TSR Valstybinis Liaudies Dainų ir Šokių Meno ansamblis. Šioje Dainų šventėje iš 30.000 jaunų kroatinių suskardės galinga lietuviška tarybinė daina.

Tokiai masinei Dainų šventei surengti reikalingas planingas, daug energijos, sumanumo ir atkaklaus kasdieniško darbo reikalaujantis ruošimasis, veltui nepraleidžiant nei vienos dienos.

Apskrities vykdomasis komitetas ir LKP(b) apskrities komitetas savo nutarimu iš 1948 metų gruodžio mėn. 23 d. Dainų Šventei pasiruošimą sudarė apskrities organizacinį komitetą ir pritrivino prie jo repertuaro, spaudos propagandos ir organizaciniai—Ųkine komisijas. Apskrities pradėjo ruoštis šiai šventei. Dauguma prie klubų—skaityklų sudarytų meninės saviveiklos kolektyvų sustiprino savo darbą. Šiuo atžvilgiu tenka pažymėti Imbrado klubą—skaityklą (vad. drg. Smirnovienė), Mulkulį (vad. drg. Grėškevičienė), Antazavę (vad. drg. Pupeikienė), Bachmatų (vad. drg. Savičenko) ir eile kitų klubų—skaityklų. Tarkiant ruošimui chorai žarasių gimnazijoje (vad. drg. Uogintas).

Tačiau ne visur tai vyksta sėkmingai. Pavyzdžiui, Antaleptės progimnazijoje ir Dusetų gimnazijoje sudaryti chorai nerodo reikiamo veiklumo, su pasiruošimu Dainų Šventei k. žodžiu delsiama. Dar visai nepradėjo ruoštis Dainų Šventei 30 klubų—skaityklų. Dauguma jų net neturi sudarytų meninės saviveiklos ratelių. Tai liudija apie tai, jog AVK Kultūros švietimo Darbo skyrius nekreipia dėmesio darbininkų,

valstiečių chorų ir meninės saviveiklos ratelių sudarymui, neteikia reikiamos pagalbos šia ne darbe kalmo klubų—skaityklų vedėjams. Visai neskiriamas dėmesys kaimuose chorų ir tautinių šokių ratelių organizavimui.

Šių metų vasario mėn. 11 d. įvyko apskrities kultūros—švietimo įstaigų ir mokyklų saviveiklos kolektyvų vadovų pasitarimas, kuriame buvo numatytos konkrečios priemonės bei nurodyti tolimesni uždaviniai pasiruošimo Dainų Šventei. Pasitarimas priėmė kreipimąsi, kuris spausdinamas šiame „Pergalės“ numeryje. Kreipimasis kviečia visus apskrities inteligentus, komjaunimo ir profesijų organizacijas ir moksleiviją aktyviai įsijungti į Dainų Šventės rengimo darbus, kad žarasių apskrities atstovaujantysis dainininkų, šokėjų, muzikantų ir vaidintojų kolektyvas didžiojo dešimtmečio proga įrodytų, jog masų apskrities dirbantįjį ugdymo liaudies meną, kuria kultūra tautinė savo forma, socialistinė savo turiniu, kad išreikštų apskrities darbo žmonių daugumą ir padėkų tarybinę vyriausybę, bolševikų partiją ir mylimam lietuvių tautos draugui Josifui Visarionovičiui Stalinui už suteiktą laisvę, šviesą, kultūrą ir nepriklausomybę.

Sėkmingas šio uždavinio išsprendimas visų pirma priklauso nuo partinių organizacijų tvirtu vadovavimo pasiruošimo eigai. Tiesioginė politinė atsakomybė už tinkamą pasiruošimą Dainų Šventei tenka apskrities komjaunimo organizacijai. Pasiruošimu turi nuolat rūpintis profesijainės organizacijos. Didelę paramą ruošiantis Šventei turi suteikti apskrities mokytojai. Pastarieji turi būti artimiausiais organizacinio komiteto padėjėjais, saviveiklos ugdytojais, choro, tautinių šokių grupių vadovais ir globėjais.

Palyginus laiko liko ne daug ir su pasiruošimu Dainų Šventei neturi būti delsiama.

Kolektyvinis ūkis Degučiuose

Š. m. vasario 15 d. Degučių apylinkės darbo valstiečiai susivienijo į kolektyvinį ūkį ir pavadino jį „Tiesa“ I kolektyvinį ūkį įstojo 26 valstiečių šeimos.

Kolektyvinio ūkio valdybos pirmininku vieningai išrinktas Petras Rukštelė, valdybos nariais—Juozas Mažeitavičius ir Eimas

Ovčinnikovas. Revizijos komisijos pirmininku išrinktas J. Pošius.

Bendrame kolektyvininkų susirinkime priimtas konkretus sprendimas dėl pasiruošimo pavasario sėjos kampanijai. Kolektyvinis ūkis „Tiesa“ —28-a žemės ūkio artelė masų apskrityje.

A. Prokopjevas

LIETUVOS KOMUNISTŲ PARTIJOS (BOLŠEVIKŲ)

VI SUVAŽIAVIMAS

Suvažiavimo atidarymas

Š. m. vasario mėn. 15 d. Vilniuje, Valstybinės Filharmonijos patalpose prasidėjo Lietuvos Komunistų Partijos (bolševikų) šeštasis suvažiavimas.

Suvažiavime dalyvauja 466 delegatai su sprendžiamuoju balsu ir 74 delegatai—su patariamuoju balsu.

6 valanda vakaro už prezidento stalo pasirodė Lietuvos KP(b) CK Biuro nariai, kurie karštai sutinkami suvažiavimo delegatų.

Atidarydamas suvažiavimą, Lietuvos KP(b) CK sekretorius drg. A. Sniečkus pasiūlo pagerbti atsisojimu bolševikų partijos ir Tarybų valstybės išmyčių veikėjų M. I. Kailino, A. A. Ždanovo ir A. S. Ščerbakovo atminimą. Visi sustoja.

Po to suvažiavimas pradeda rinkti savo vadovaujančius organus.

Pasitulis delegatų drg. F. Bieliauskis, kalbėjusiam Vilniaus ir Kauno miestų, Panevėžio ir Ukmergės apskričių delegacijų vardu, vienbalsiai išrenkamas suvažiavimo prezidentas iš 30 žmonių šios sudėties:

I. Azarovas, I. Bagramianas, J. Bartasūnas, B. Baranauskas, A. Čistakovas, P. Fedoravičius, K. Gaidankas, M. Gedvilas, N. Gorlinkis, G. Gorjanovas, T. Jančaitis, D. Jefimovas, M. Kaunaitis, J. Kazlauskas, N. Konovalovas, A. Kožuchovskis, N. Krasnobajevs, J. Krauklys, J. Kučinskaitis, L. Kučinskas, V. Lipatnikovas, K. Liaudis, J. Macijauskas, N. Naumenko, V. Niunka, E. Ozarskis, J. Paleckis, V. Pisarevas, K. Preikšas, A. Ragutis, I. Rogovas, A. Smirnovas, A. Sniečkus, A. Šestokas, M. Su-

mauskas, D. Šupikovas, A. Trofimovas, F. Voroninas, J. Žiugžda.

Draugas A. Sniečkus suteikia žodį drg. Fedoravičiui. Šiaulių miesto, Marijampolės, Kėdainių ir Joniškio apskričių delegacijų pavestas drg. Fedoravičius siūlo išrinkti mandatinę komisiją iš 17 žmonių.

Suvažiavimo mandatinė komisija:

F. Bieliauskas, S. Filipavičius, P. Grigėnas, J. Jadogalvis, M. Juncas—Kučinskis, V. Kadziulis, E. Kasnauskaitė, A. Lenkauskas, V. Maksimavičius, A. Olevas, P. Olekas, E. Ozarskis, V. Petraitis, M. Plakšinas, A. Stankevičius, T. Vasilenko, P. Vetrovas.

Pasitulis drg. Smirnovui, kalbėjusiam Klaipėdos miesto, Kauno, Utenos, Rokiškio ir Žarasų apskričių delegacijų vardu, išrenkamas suvažiavimo sekretoriatas iš 11 žmonių.

Suvažiavimo sekretoriatas: A. Barauskas, M. Bičkovskis, J. Gladulis, J. Laurinaitis, A. Leulis, J. Manušis, M. Meškauskienė, N. Mironovas, A. Moskvinovas, J. Olekas, V. Vildžiūnas.

Suvažiavimas patvirtina delegato drg. Vasilenko, kalbėjusio Vilniaus, Alytaus, Švenčionių ir Lazdijų apskričių delegacijų vardu, pasiūlymą išrinkti redakcinę komisiją iš 12 žmonių.

Suvažiavimo redakcinė komisija:

A. Anuškinas, E. Bilevičius—Sarinas, J. Jočytė, V. Niunka, V. Pliatkus, Z. Podšivalovas, S. Pupeikis, A. Smirnovas, R. Šarmaitis, Romaitis, J. Šimkus, S. Volkovas, G. Žilmanas.

Drg. A. Sniečkus suteikia žodį Lietuvos KP(b) CK sekretoriui drg. Niunkui.

Suvažiavimo delegacijų pavestas drg. Niunka pasiūlo išrinkti Lietuvos KP(b) VI suvažiavimo Garbės Prezidiumą bolševikų partijos ir Tarybinės liaudies vadą J. V. Staliną ir jo artimiausius bendražygius V. M. Molotova, L. P. Beriją, G. M. Maļenkova, K. E. Vorosilova, A. N. Mikojaną, A. A. Andrejeva, L. M. Kačanovičų, N. S. Chruščiovą, N. A. Voznesenskį, N. M. Sverniką, A. A. Bulganiną, A. N. Kosyginą.

Suvažiavimo delegatai sustoja ir surengia ovaciją mylimo vado ir mokytojo didžiojo Stalino garbei. Salėje ilgai aidai šūkiai „Pegyvuoja draugas Stalinai! Didžiąjam Stalinui valio!“

Suvažiavimas su dideliu pakilimu išrenka į Lietuvos KP(b) VI suvažiavimo Garbės Prezidiumą draugą J. V. Staliną ir jo artimiausius bendražygius.

Lietuvos KP(b) CK sekretoriui, drg. A. Trofimovui pasiūlius, suvažiavimas vienbalsiai patvirtina tokią darbų tvarką:

1. Lietuvos KP(b) Centro Komiteto atskaitinis pranešimas—pranešėjas Lietuvos KP(b) CK sekretorius drg. A. Sniečkus.

2. Centrinės revizijos komisijos ataskaita—pranešėjas drg. Chodos—Aleksaudraitis.

3. Lietuvos KP(b) Centro Komiteto rinkimai.

4. Centrinės revizijos komisijos rinkimai.

Atskaitinį pranešimą apie Lietuvos KP(b) CK darbą padarė Lietuvos KP(b) CK sekretorius drg. Sniečkus. (Elta.)

Gluchovsko V. I. Lenino vardo medvilnės kombinato kolektyvas išpareigojo pirmajam pusmečiui sumažinti viršnormines materialines prekių vertybių atšargas 7 milijonais rublių. 1949 metais numatyta atpalaiduoti apyvartos lėšas 2,5 milijono rublių sumoje.

Nuotraukoje: kombinato sąskaitiniai—ekonominų kombinato darbuotojų pasitarimas prislimų išpareigojimų įvykdymo kontrolės įvedimo klausimu. TASS'o spaudos klišė

Nauja opera vaikams

EREVANĖ. Armėnijos—tarybinis kompozitorių sąjunga buvo išleista ir apskaita nauja kompozitoriaus A. Ter—Gevondiano „Berbero“ opera, skirta vaikams. Libretto autorius—drama-

turgas L. Sagatelianas.

Naujoji opera pasakoja apie sunkų juodaodžio berniuko Berbero gyvenimą kolonijinėje šalyje ir apie tai, kaip jis atrado savo tikrąją

tėvynę Tarybų Sąjungoje. Kurdamas opera, kompozitorius panaudojo armėnų muzikinę tautosaką, liaudies dainas ir šokius.

(Sovietsoje Iškustvė)

Partijos gyvenimas

Mūsų pagalba agitatoriams

Kad tinkamai vadovauti dirbančiųjų masėms, vesti jas į sėkmingą, visų politinių uždavinių vykdymą, palaikyti su jomis artimus ryšius, reikia turėti platų politinį stiprų agitatorių ktyvą.

Mūsų valstiešius partinė organizacija atkreipė rimą dėmesį į darbą su agitatoriais, į jų politinio lygio kėlimą.

Nemažas darbas su agitatoriais buvo prarastas pasirodymo liaudies teismų rinkimams metu. Su agitatoriais buvo prarasti eilė seminarių ir pasikalbėjimų. Jiems buvo nurodyta, kaip ruošti pasikalbėjimus, iš kur imti medžiagą, kaip daryti pranešimus įdomius ir suprantamus platiems gyventojų sluoksniams. Visus mūsų valstiešius agitatorių darbas buvo nukreiptas tokia linkme, kad agitaciniai masiniai darbai būtų tampa surištas su ūkinio uždavinių vykdymu.

Viso to pasekoje eilė mūsų valstiešius apylinkų ir paskirų darbo valstiečių liaudies teismų rinkimams atėjo su nemažais laimėjimais; metinį miško kirtimo planą mūsų valstiešius įvykdė 88,3 proc., o išvežio — 85 proc. Priešakinės Kiemonių ir Grybiškių apylinkės šiai dienai metinį miško kirtimo planą buvo pilnai įvykdžiusios, o Garbšų — žymiai viršijusi.

Šiuo laiku, vykdamas istorinį LKP(b) OK ir Lietuvos TSR Ministrų Tarybos nutarimą, dėl kolektyvinių ūkių organizavimo respublikoj, darbas su agitatoriais buvo žymiai sustiprintas. Reguliariai 2 kartus į mėnesį su agitatoriais pravedami seminariai, o taip pat ruošiami pranešimai, kur jie smulkiai supažindinami su kolektyvinių ūkių statybos klausimais, broliškių respublikų gyvenimu, su mūsų kolektyvinių ūkių laimėjimais. Didelis dėmesys kreipiamas tam, kad agitatorius visuomet galėtų atsakyti į užduotus jam klausimus, nes labai dažnai pasitaiko, kad agitatorius nesugeba tiksliai atsakyti į klausytojų užkla-

simus, ypač kolektyvinių ūkių statyboje. Jiems į pagalbą ateina partijos valkamos ir partinės organizacijos komunistai. Aiškinami įvairūs klausimai, susiję su kolektyvinių ūkių gyvenimu. Pavyzdžiui, agitatorius Biculionis negalėjo atsakyti į klausimą: „Kas tai yra nedaliojami kolektyvinio ūkio fondai?“, agitatorius Bulka — „Kaip išskirstomi dirbdieniai?“, ir t. t. Visi šitie ir panašūs klausimai agitatoriams buvo išaiškinti, kad paskui jie galėtų teisingai informuoti savo klausytojus.

Taip nukreipto darbo dėka mūsų partinė organizacija sugebėjo mobilizuoti darbo valstiešius į sėkmingą ir priešlaikinį miško ruošos planą vykdymą. Jau vasario mėn. 1 d. mūsų valstiešius metinį miško ruošos planą įvykdė 110 proc., gamybos 106,8 proc. o tokios valstiešius apylinkės, kaip Garbšų, kur agitatorium buvo paskirta drg. Garbšienė, sausio mėn. 25 d. pilnai įvykdė metinį miško ruošos planą. Šiuo laiku planas čia įvykdytas 180 proc. Grybiškių apylinkė, kur agitatorium buvo paskirta drg. Bulka, taip pat viršijo pirmųjų įvykdė miško ruošos planą, o dabartiniu laiku čia įsteigtas „Aušros“ kolektyvinis ūkis, į kurį įstojo 26 valstiečių ūkiai.

Salako apylinkėje gerai dirbančių agitatorių drg. drg. Malinauskaitės ir Asonaviūtės iniciatyva įsteigtas „Raudonosios žvaigždės“ kolektyvinis ūkis, į kurį įeina 52 valstiečių ūkiai.

Mūsų partinė organizacija ir ateityje sieks, kad agitatorių pranešimai ir pasikalbėjimai būtų įdomūs ir prieinami plačiosioms gyventojų masėms, kad pasikaltos ir pasikalbėjimai mobilizuotų mūsų dirbančiuosius į sėkmingą ir priešlaikinį visų politinių ūkinio uždavinių vykdymą, į priešlaikinį stalininio penkmečio plano įvykdymą, į naujų kolektyvinių ūkių statybos laimėjimus.

P. Arulienė
LKP(b) Salako valstiešius komiteto sekretorius

Aukštame lygyje praversti ataskaitiniai rinkiminiai žemės ūkio kreditinių draugijų susirinkimus

Baigiantis 1948 metams, žemės ūkio kred. tų draugijos suvedė savo darbo vaisius. Jų ataskaita bus išsklausta ataskaitiniais rinkiminiais susirinkimuose, kurie bus praversti artimu laiku.

Kad šie susirinkimai praeitų reikiamai aukštame lygyje, aktyviai dalyvaujant visiems draugijos nariams, reikia atkreipti tinkamą dėmesį į pasiruošimą. Draugijos valdyba turi pranešti kiekvienam draugijos nariui, kada ir kur įvyks būsimoji susirinkimas ir įteikti pakvietimą dėl būtinų dalyvavimo jame.

Patį valdyba turi vietoje atidžiai suvesti nuveiktą darbą rezultatus, patikrinti pajamų — išlaidų samatas, o taip pat teisingą paskolų grąžinimo ir išdavimo draugijos nariams vykdymą.

Valstijų partijos komitetai ir vykdomieji komitetai

susirinkimų pravedimą turi atkreipti tinkamą dėmesį, turi glaudžiai bendradarbiauti su ž. ū. kred. tų draugijomis, padėti joms valstiečių gerbuvio kėlime.

Susirinkimuose turi būti plačiai išvysyti kritika, kas padės atidengti ir išgyvendinti trūkumus darbe. Savo pranešimuose žemės ūkio kreditinių draugijų valdybos pirmininkai turi duoti pilną valdybos veiklos ataskaitą.

Bendras narių susirinkimas turi pasisakyti, kaip kontroliuojantis draugijos valdybos darbo organas.

Kartu su iškeltais trūkumais ir kreditinės draugijos lauzymu iš valdybos pusės bendras susirinkimas turi praktiškai pažymėti darbo pagerinimo priemones atnaujinantiems metams.

A. Malichinas

Pasitarimas dėl pasiruošimo Dainų Šventei

Š. m. vasario mėn. 11 d. Zarasų apskr. Kultūros Namuose įvyko apskrities kultūros — švietimo įstaigų darbuotojų ir mokyklų mėsines saviveiklos ratelių vadovų pirmasis pasitarimas dėl pasiruošimo respublikinei Dainų Šventei 1950 m. Vilniuje.

LKP(b) apskr. komiteto propagandos ir agitacijos skyriaus vedėjas drg. Ežerinis plačiai nušvietė, kaip sparčiai kyla dabar kultūra Tarybų Lietuvoje.

— 1950 metais, — pasakė pranešėjas, švenčiant Tarybų valdžios įkūrimo Lietuvoje dešimtmetį, mūsų senajame Vilniuje galingai suskambės dainos. Tai klesnėsios Tarybų Lietuvos liaudies demonstruos savo beribi atsidavimą didžiajai bolševikų partijai ir jos vadui — draugui Stalinui.

Kalbėtojas pažymėjo, kad apskrities Kultūros — švietimo įstaigų darbuotojai ir meninės saviveiklos vadovai per silpnai ruošiasi respublikinei Dainų Šventei, nebūria jaunimo į choras,

liaudies šokių kolektyvus. Liaudis trokšta dalyvauti kultūriniame gyvenime, siekia vystyti savo kultūrą, tautinę pagal formą, socialinę pagal turinį. Į tai reikia kreipti labai didelį dėmesį.

Paskui drg. Ežerinis pasitarimo dalyviams nurodė konkretias priemones bei uždavinius rengiantis Dainų Šventei.

Pranešimus darė taip pat apskrities Dainų Šventės organizacinio komiteto pirmininkas drg. Strelovas, Kultūros — švietimo įstaigų komiteto prie LTSR Ministrų Tarybos vyr. inspektorius drg. Ceimnulonskis ir eilė kitų. Kalbėtojai konkretiai nurodė meno saviveiklos kolektyvų darbo pagerinimo būdus.

Pasitarimo dalyviai priėmė kreipimąsi į visus apskrities inteligentus, komjaunius bei profsąjungos organizacijas ir moksleiviją dėl pasiruošimo respublikinei Dainų Šventei.

F. Šaltis

Kada apskrities pramkombinatas išleis sienlaikraštį?

Kalbant šiuo klausimu, netenka nurodyti sienlaikraščio reikšmės žmonėms. Apie tai kasdien daug rašo centrinė bei respublikinė spauda; stengiasi plačiau išaiškinti sienlaikraščio svarbą ir apskrities laikraštis „Pergalė“.

Nebeaiškinsime Zarasų apskrities pramkombinato vadovams, kodėl jie turi išleisti savo sieninį laikraštį. Apie tai jau buvo pakankamai konkrečiai kalbėta 1948 metų lapkričio 25 d. „Pergalės“ numeryje. Pramkombinato vadovybė nuolat karščiau pažadais davė žinioti, kad sienlaikraštį jie išleis iki „penkiojiko“. Terminai, iki pirmo, arba „iki penkiojiko“ tebėra nustatomi ir dabar, o sienlaikraštis kaip nėra, taip nėra. Reikia paminti, kad sienlaikraštis buvo išleistas, bet... jau daugiau, kaip prieš metus. O kas turi rūpintis tolimesniu jo leidimu, kas jį redaguoja — sunkiai išaiškina klausimas. Apšileidimo ir abejingumo išlavojė nematyti sienlaikraščio ir pramkombinato žmonės. Štai, Zarasų mechaninės dirbtuvės koridoriuje pro gamozdų uždangą galima išžūrėti sienlaikraščio lentą, o jo paties — nėra. Nepavyktų ir redkolegijos iššifruoti. Dirbtuvės darbininkai apie ją mažai nežino. Instrumentinės dirbtuvės darbininkai nori išleisti sienlaikraštį, bet nėra kam jį redaguoti, nėra raštingesnio žmogaus. Visu tuo nesidomio pramkombinato pirminė partinė organizacija. Juk ji turi pareikšti iniciatyvą, turi teikti pagalbą instrumentinei dirbtuvei, jos pareiga sureguliuoti redkolegijos darbą mechaninėje dirbtuvėje, padėti suorganizuoti sienlaikraščio leidimą kitose pramkombinato žmonėse. Kyla klausimas kada pramkombinate bus išleistas sienlaikraštis, kada jie bus leidžiami pramkombinato žmonėse?

J. Juknevičius

(„Pergalės“ koresp.)

I pagalbą sienlaikraščio redkolegijai

Sienlaikraštis kolektyviniame ūkyje

(Tęsinys iš № 14(310))
Pasiūksim pavyzdžiui: žinutėje, rengiamoje talpinti į sienlaikraštį, kalbama apie neleistiną darbo drausmės la žymą. Kas reikalinga, kad ši žinutė padarytų reikiamą įspūdį?

Pirma, kad būtų pasakojama apie tam tikrus faktus, pasitaikiusius kolektyviniame ūkyje (kas įvyko).

Antra, kad būtų išvardinamos nusizengėjų pavardės (kas padarė tą ir tą).

Trečia, kad būtų nurodytos aplinkybės, prie kurių pasireiškė darbo drausmės sulaužymas (kur, kada ir kaip).

Ketvirta, kad būtų išaiškintos nusizengimo priežastys (bendros gamybos interesų nevertinimas, įskaitos nebuvimas, nesąmoningumas ir t. t.).

Penkta, kad būtų išvados (politinis nusizengimo įvertinimas, praktiški sumetimai

apie to reikalo geresnį sutvarkymą).

Iš ankščiau pasakytą būtų klaidinga padaryti išvadą, jog visos žinutės turi būti kaž kaip vienodai parašytos. Ne, žinoma. Mes nurodėme pagrindinius reikalavimus žinutėms — jų aktualumą, konkrečumą, dalykiškumą, ryškumą ir t. t. Pasakyta reikia suprasti ne paraldžiu, ne taip, jog žinutėms būtinas bendras šablonas, trafo retas, vienodumas, atvirkščiai, kuo įvairnesnė žinutė formos sienlaikraščio numeryje, tuo su didesniu įdomumu jas perskaitys.

Štai, pavyzdžiui, viename G. rko srities, Kostovo rajono Kirovo vardo kolektyvinio ūkio sienlaikraščio „Sachnovininkas“ numeryje pasirodė sekanti įdmi žinutė, išsklusi didelį klausimą.

Vienos tolimos brigados vežėjai daržovių valymo me-

tu tris kart į dieną suvažinėdavo į lauką. To reikalavo norma. Tačiau derlius buvo žymiai geresnis, negu laukta. Norma — trys suvažinėjamai — negalėjo užkrinti savailei daržovių išvežimą į paruošų punktą ir daržovinė. Išvežimas regimai atliko. Kasdien didėjo lauke užsiliekančių daržovių kiekis. Iš čia žinutės autorius dėjo tokia išvadą:

„Rudn — nepatikimas metas. Šiandien — saulė, šilta, rytoj — lietus, biauurs oras. Daržuose dabar pats valymo įkarsčius. Visur guli krūvos nuvalytų runkelių, morkų, kopūstų, išvežimas susitrukdė. Kad šitos krūvos produkcijos nepapūtų, vežėjams reikia paskubėti ir suvažinėti keturis, gali būti, ir penkis kartus vietoj trijų. Kuo greičiau suvešim daržoves, tuo geriau apsimokės mūsų darbas“.

Žinutė payeikė — vežėjai pradėjo suvažinėti po keturis — penkis kartus.

O štai kaip tame pat laikraštyje parašyta žinutė, išaiškinanti kolektyvininkams jų darbo apmokėjimo tvarką, sandėrio naudą. Konkreciais pavyzdžiais žinutės autorius parodė, ką duoda kolektyvininkui derlingumo plano viršijimas. Štai kaip parašyta ši žinutė.

„A. S. Sipanova iš savo 1,22 ha baro turėjo gauti 15,4 centnerio ankstyvųjų bulvių ir nuo 0,31 ha — 31 centnerį vėlyvųjų bulvių. Ji gavo: ankstyvųjų 45,2 centnerio ir vėlyvųjų 64 centnerius. Už didesnę bulvių derliaus gavimą Sipanova buvo užskaičiuota 116 darbdienų. Už juos ji gavo 1,426 kilogramus bulvių ir daržovių, 83 kilogramus šieno, 1,392 rublius pinigais“.

Sitos žinutės vertė didelė. Ji vaizdžiai, tiksliai, suprantamai parodo skaitytojui, ką tikrumoje kolektyviniame ūkyje reiškia kolektyvininko

asmeninių interesų suderinimas su visuomeniniais.

Panašus turinys turi būti kiekvieno sienlaikraščio. Konkretumas, rėminasis kolektyvinio ūkio gyvenimo faktais, pavyzdžiais, artimais, suprantamais kiekvienam kolektyvininkui — tai sienlaikraščio pagrindas.

Kritika sienlaikraštyje.

Matoma vieta sienlaikraštyje turi užimti bolševikinė kolektyvinio ūkio darbo trūkumų kritika. Draugas Stalinas moko mus, jog trūkumų pašalinimas darbe neįmanomas, be savikritikos išpletimo, be milijoninių sustiprinimo klasių ir valstiečių masės įtraukimo į mūsų silpnųjų, mūsų klaidų išaiškinimo ir likvidavimo reikala.

Laikraštis — galingas ir aštrus tokios savikritikos ginklas. Kritiška žinutė dažnai paveikia žmogų nemažiau, kaip administratyvinė bausmė. Kodėl? Todėl, kad laikraštis išreiškia plačią visuomeninę nuomonę.

(b. d.)

Kolektyvinio ūkio „Raudonoji Vėliava“ gamybinis planas

Daugelis buvusių Antazavės valsčiaus, Avilių apylinkės, Duburių, Kirklišės, Korpeliškės ir Piliakės kaimo biednių ir vidutinių ūkių įsitikino kolektyvinių ūkių

santvarkos pranašumu. 1948 m. liepos mėn. jie susibūrė į kolektyvinį ūkį, ir pavadino „Raudonąja vėliava“. Dabar kolektyvinis ūkis apima 20 šeimų.

Nuo ko

Prieš plano sudarymą iki sausio mėn. 10 dienų buvo praversta inventarizacija. Pasirodė, kad kolektyvinis ūkis turi 295 ha žemės; iš kurios 165 ha ariamos, 80 ha pievų ir 38 ha ganyklų. Iš žemės ūkio inventorius pasirodė turima: 23 plagai, 8 akėčios, 15 kultivatorių, ir spiruoklinių akėčių, 1 arklinis grėblys, 1 plaukiamoji mašina, 2 kuliavimo arklinės mašinos, 2 vėtyklės, 1 trejeris, kertamo-

pradėjo?

ji mašina, 18 ratų su pakinktais, 21 rogės. Buvo suskaičiuoti darbingi artelės nariai. Pasirodė esą 46 žmonės. Visi jie buvo paskirstyti darbams: 38 žmonės į laukininkystės brigadą, 4 — į gyvulininkystės fermą, darbu kalvėse, žemės ūkio inventorius remontui, statybos ir remonto darbams — 1 specialistas ir kolektyvinio ūkio administracijai 2 žmonės (pirmininkas ir sąskaitininkas).

Lauko darbų planas

Kolektyviniame ūkyje žiemkenčių pasėta 46 ha, daugiamečių žolių pasėta 28 ha plote. Sulyg valstybinio plano kolektyvinis ūkis turi užsėti vasarojaus, grūdinių kultūrų 49 ha plote, tame skaičiuje sėklinių — 13 ha, linų, — 4 ha, daugiamečių žolių 15 ha.

Be to, pagal valstybinį planą kolektyvinis ūkis turi užsėti 50 ha žiemkenčių. Pereinamais metais buvo išarta podymo 54 ha plote. Apsvarstęs valstybinį planą ir apskaičiavęs savo jėgas, kolektyvinis ūkis sustatė gamybinį lauko darbų planą taip:

KULTŪRŲ PAVADINIMAS	Plotas (ha)	Gauti derlių (centneriais)			
		Iš viso ploto		Tame skaičiuje iš sėklinių sklypų	
		Iš 1 ha	viso	Iš 1 ha	viso
Vasarinės kultūros:					
Kviečiai	8 2	11	88	12,5	25
Avižos	36 8	9,5	342	11	88
Miežiai	5 1	12,5	62,5	14	14
Žirniai	5 1	9,5	47,5	10	10
Vikiai grūdams	2 2	10	20	10	20
Pupos	2 —	10,5	21		
Viso vas. grūdinių	58 14		581		157
Linai sėklai	4	3	12	—	—
„ „ pluošt.		3,5	13,5	—	—
Bulvės	8 1,5	120	960	160	240
Viso vasarinių	70 14,5		1566,5		397
Motiejukai dobil.	10 3	X	X	X	X
Praėjusių met. pas.					
Žieminių rugių	38 6	9,5	361	11	66
Žieminių kv.	8 2	10,5	84	12	24
Daugm. žol. sėkl.	3 3	1,5	4,5	1,5	4,5
Dobilais su motiej.	10 X	20	200	X	X
Dobilai (šienai)	80 X	15	120	X	X
S. šien. piev. 1 šien.					
Pasėti sekančių metų derlių:	40 8	X	X	X	X
Žiem. rugių	10 2	X	X	X	X
Žiem. kviečių					

Konkrečiai nurodyta kokią kultūrą pasėti ir kuriam plote. Kolektyviniame ūkyje jau dabar įvedama šešių laukų sėjomaina. Ateityje prie kolektyvinio ūkio išplėtimo bus praversta aštuonių laukų sėjomaina.

Kad susidoroti su šiuo pagrindiniu ir dideliu darbu, pagrįdiniu ir laukininkystės suorganizuota

Užauginti aukštą derlių

Kad išauginti aukštą kolektyvinį derlių, sudarytos 4 grandys. Kiekvienai grandijai priskirta vidutiniškai 50—60 ha žemės. Kiekviena grandis turi vidutiniškai po 30 ha pasėlių. Grandininkais išrinkti geriausiai kolektyvininkai: geriausias — Dainys Kazys, Lingė Juozas, kiti — Antanas ir Cyžas Nikodemus.

Pavasario sėja bus praversta suvisuomeninta kolektyvininkų sėkla. Sėkla plintutinai išvalyta, jos papildytos išvalytomis ir zarusų vyzdžiai išsijusi į zarusų kontrolinę sėklų laboratoriją daigumo patikrinimui. Arti-

tės brigada iš 38 žmonių kurįsina 20 vyrų ir 18 moterų. Laukininkystės brigada suskirstyta į 4 grandis: kiekvienoje grandyje po 9 žmones. Prie brigados priskirti 16 darbininkų arkliai, žemės ūkio inventorius. Laukininkystės darbams bus sunaudota 3750 darbdienų.

mausioms dienomis sėklos sėkliniams sklypams bus pakelstos rušinėmis valstybiniam sėklų fonde. Kad išauginti aukštą derlių, dirva reikia patvirtinti dideliu trąšų kiekiu. Tam reikalinga užplanuota pirkti tokių mineralinių trąšų: amonijako salietros 5 tonos, superfosfato — 15,5 tonos, kalcio druskos — 9,2 tonos. Be to, kolektyvininkai nutarė surinkti 565 tonas mėšlo.

Pavasario sėja numatyta praversti eilinėmis sėjamosiomis mašinomis ir sugiamaisiais agrotechniniais terminais.

Gyvulininkystės išvystymo gamybinis planas

Gyvulininkystės ferma yra svarbiausias kolektyvinio ūkio pajamų šaltinis. Gyvulininkystės išvystymo planas sustatytas, prisilaikant esamos pašarų bazės.

Praėjusiais metais, besiorganizuojant kolektyviniam ūkiui, nebuvo nei vienos karvės. Prieš naujus metus bendrame kolektyvinio ūkio

valstiečių susirinkime kolektyvininkai nutarė, kad kiekvienas iš jų suvisuomeninis po vieną karvę. Tokiu būdu buvo sudaryta 20 melžiamų karvių banda. Metų gale bus gautas 16 galvų prieauglis. Užplanuota pirkti veislinį jautį. Yra apskaičiuota, kad kiekviena produktinga karvė per metus duos nemažiau kaip 1300

litrų pieno.

Numatyta išgyti 9 klaules, tame skaičiuje viena kuilė. Metų gale bus dvi motininės klaulės, kuilės ir 5 klaulės penėjimui. Avių fermos sudarymui kolektyvininkai įsipareigojo suvienyti po 1 eriuoką.

Bendras gyvulininkystės išvystymo gamybinis planas atrodo taip:

Gyvulių rūšys ir grupės pagal amžių	Gyvulių skaičius 1949 m. I. d.	Pajamos						Išlaidos						Gyvulių skaičius 1950 m. I. d.	Valstybės pateiktų gyvulių bendras skaičius (centneriais)	
		Pirkinimas	Prieauglis	viso	t. ak. veislinių	Prieauglis iš grupės	Prieauglis iš soc. nesnes grupės	Išskirti kolektyvams	Pardavimas	Viso	t. ak. veislinių	Išskirti kolektyvams	Prieauglio namų			skurdumas
I. Arkliai — viso	21	3					X					X	X		24	X
Tame skaičiuje:																
Eržilai-reproduktoriai	1	X					X					X	X		1	X
Kumelės	12	X					X					X	X		12	X
Darbiniai arkliai, išskyrus kumelės	6	X					X					X	X		6	X
Jaunikliai gim. 1948 m	2	X				X	X		X			X	X		2	X
Prieauglis gim. 1949 m	X	3				X	X		X			X	X		3	X
II. Stamb. raguoč. viso	20	16	1	1	X	X	X	3	6	2		—	1		25	
Tame skaičiuje:												X				
Buliai-reproduktoriai	—	X	1	1	X	X	X					X				
Karvės	20	X				X	X	2	X			X				
Prieauglis gim. 1949 m	X	16	—	—	X	X	X	3	4	2		—	1		6	3
III. Kiaulės — viso			9	1	X	X	X	1	—	—		—	—		8	
Tame skaičiuje:																
Kuliai — reprodukt.	X	1	1	—	X							X			1	
Kiaulės — motinos senesn. 9 mėn.	X					2	X					X			2	
Prieauglis gim. 1949 m	X		8		X	X	2	1							5	1
IV. Avys — viso	—		18	1	X	X									18	
Tame skaičiuje:																
Avinai-reprod.	X	1	1	—	X							X			1	
Avys — motinos ir 9 mėn. senesn. 1 m.	X					12	X								12	
Prieauglis gim. 1949 m	X		17	—	—	12									5	

Prie gyvulininkystės fermos priskirti 4 žmonės: 2 melžėjos, prieauglio prižiūrėtoja ir šerikas. Fermos aptarnavimui, pašarų vežiojimui ir kitoms darbams yra

išskirtas arklis. Gyvulininkystės fermos vedėjas išrinktas kolektyvininkas J. Vanagas (jis ir šerikas).

Apskaičiuota, kad pašaras

gyvuliams bus paruoštas pakankame kiekyje visiems metams. Gyvulininkystės fermai numatyta sunaudoti 1420 darbdienų.

Kolektyvinio darbo rezultatai

Visų numatytų darbų įvykdymui kolektyvinio ūkio valstiečiai per metus turi išdirbti 7800 darbdienų. Kolektyvinis ūkis per 1 metus nuo gyvulininkystės fermos užparduotus žemės ūkio

produktus turės pelno 30.000 rb. iš kurių 4500 bus įnešta į nedalomąjį kolektyvinio ūkio fondą, 10000 rub. — kolektyvinio ūkio reikams ir 15600 bus paskirstyta į darbdienius.

Kolektyvininkams į darbdienius bus išskirta 492 tonos grūdų, 166 tonos bulvių, didelis pašarų kiekis. Paskirstytų žemės ūkio produktų planas atrodo taip:

Produkcijos rūšys	Bendras derlius	Atidavimas/pardavimas valstybei pagal priklausančią faktaciją	Naturalūs atlyginimas už MTS darbu	Paskolų grąžinimas	Išskirti į visuomeninius fondus								Parduoti kolektyvinio ūkio prekybai	Ūkio reikams	Paskirstyti darbdienams
					Sėklų fondas	Sėklų draudimo fondas	Pašarų fondas	Pašarų draudimo fondas	Iš invalidų ir kt. pagalbų	Iš valstybės, valstiečių, kaimo lopšelių, ir pašalinių ūkių	Iš senų išlaidų	Iš kitų			
Žiem. kviečiai	84	4	2		16	2							10		49
„ rugiai	361	16	10		64	10	10			5			26		220
Vas. kviečiai	88	—	2		16	2				1			6		61
Avižos	342	13	10		48	6	150	15							100
Miežiai	62,5		2		13	1,5	20	2		1					23
Žirniai	47,5				13	1,5	5					5			22
Pupos	21				3,5	0,5									17
Vikiai	20				18	2									
Linai sėm.	12	4		1	6	1									
„ pluoštas	13,5	10												3,5	
Bulvės	960	80			140	20	479	60		15					166
Dobilas šien.	200						200								
Pievų šienas	1200	30					870	170							130
Vasariniai šiaudai	92 8						557	80							291
Žieminiai „	920						650	70							200
Daugm. ž. sėklai	4,5				3	0,5						1			

Po gamybinio plano sudarymo visam kolektyviniam ūkiui, buvo sudaryti gamybiniai uždaviniai laukininkystės brigadai ir gyvulininkystės fermai. Be to buvo sustatyti finansinė pajamų išlaidų samata. Apskaičiuota su valstybe, MTS už darbą, užpylius sėklų ir draudimo fondo, gale metų derliaus lie-

kanos bus paskirstytos darbdieniams. Kolektyvininkai į darbdienį gaus po 6 kg 120 gr grūdų, po 2 kg 100 gr bulvių, po 1,5 kg šieno, po 6 kg 200 gr. vasarojaus ir žiemkenčių šiaudų ir po 2 rublius pinigais.

Bendras kolektyvininkų susirinkimas patvirtino šį gamybinį planą.

Visi artelės nariai įsipareigojo įgyvendinti šį gamybinį planą. Situacija dar kartą įrodys kolektyvinio gyvenimo pirmenybę prieš pavienius valstiečių ūkius

Pastaba: 1 centn. — 100 kg.

Z. Vaitkevičius

Al. Prokopjevas

Apskrities kultūros švietimo įstaigų ir mokyklų meno saviveiklos kolektyvų vadovų pasitarimo, įvykusio 1949 m. vasario mėn. 11 d. Zarasuose,

Kreipimasis

į visus Zarasų apskrities inteligentus, komjaunimo organizacijas, profsąjungų organizacijas ir moksleiviją, dėl pasirengimo Dainų šventei tarybų valdžios atkūrimo Lietuvoje dešimtmečiui atžymėti

Lietuvos TSR Ministrų Taryba ir LKP(b) CK 1948 m. spalio mėn. 29 d. priėmė nutarimą, 1950 m. liepos mėn. 17–22 d. d. mūsų respublikos sostinėje Vilniuje surengti Respublikinę Dainų Šventę Tarybų valdžios atkūrimo Lietuvoje dešimtmečiui atžymėti. Šia švente bus atžymėtas mūsų respublikos darbo žmonių gyvenimo triumfas Tarybų valdžios, komunistų partijos ir asmeniška drg. Stalino globoje. Dainų Šventėje dalyvaus geriausiai pasiruošę mūsų respublikos dainininkų, šokėjų ir muzikantų kolektyvai, kurie sudarys trisdešimt tūkstantinę armiją, į kurios sudėtį turi įeiti Zarasų apskrities menininkai. Tokio masto dainų šventės galima suruošti tik tarybinės santvarkos dėka, tik tarybinėje Lietuvoje, nes buržuazinams valdovams nerūpėjo lietuvių tautos kultūros kėlimo reikalais, jie žavėjosi vakarų „kultūra“, vakarų „menu“, kuris valdavo aukščiausio laipsnio lėbavimu, iš įgimimo iš žmoniškumo ribų, pavyzdžiui. Lietuvių tautinės kultūros kėlimu ir vystymu buvo pavesta rūpintis išimtiniais fabrikantų ir dvarininkų tarnams — dvasiškai ir jos organizuotiems vienuolynams.

Sil įvykstanti Dainų Šventė dar kartą įrodo, kad tik tarybinė santvarka užtikrina tautinės kultūros kėlimą, kad tik tarybinė vyriausybė sudaro visas sąlygas klesti lietuvių tautinei kultūrai, nekeno nevaržoma mūsų liaudies sūnų ir dukrų dainai skambėti senojoje sostinėje Vilniuje. Zarasų Apskr. Darbo Žmonių Deputatų Tarybos Vykdomasis Komitetas ir LKP(b) Apskr. K—tas 1948 m. gruodžio mėn. 23 d. priėmė sprendimą dėl Dainų Šventės pravedimo Zarasų apskrityje. Sprendimą, kuris mobilizuoja apskr. menininkus, kultūros įstaigų darbuotojus, komjaunimo organizacijas, profsąjungines organizacijas ir moksleiviją burtis į meno saviveiklos kolektyvus, organizuoti aps.

menines pajėgas, kad išpildyti apskr. darbo žmonių valdžios Tarybų valdžios dešimtosios metinėms atžymėti.

Apskr. Vykdomojo Komiteto ir LKP(b) apskr. k—teto sprendime numatyta jau 1949 m. lapkričio mėn. 7–8 d. d. — Didžiosios Spalio Socialistinės revoliucijos 32—jų metų progą ruošti Dainų Šventės valdžios centruose, kur atrinkti geriausi dainininkų, muzikantų, šokėjų ir vaidintojų kolektyvus, juos pagal išgales patobulinti ir pasiųsti į apskr. Dainų Šventę, kuri numatyta suruošti 1950 m. birželio mėn. Zarasų mieste.

Nedaug beliko laiko iki bandomųjų Dainų Šventės valdžios, tačiau, reikia pripažinti, kad parengiamieji darbai vykdomi nepatenkinamai, kad dar prie kultūros švietimo įstaigų suorganizuoti meno saviveiklos kolektyvai, komjaunimo ir profsąjungines organizacijas visiškai neįsitraukė į darbą, apskr. mokyklose su moksleivija taip pat mažai dirbama, dirbančiųjų tarpe nepatenkinamai vedamas aiškinamasis darbas.

Apskr. kultūros—švietimo įstaigų ir mokyklų meno saviveiklos vadovų pirmasis pasitarimas, išnagrinėjęs apskr. Darbo Žmonių Deputatų Tarybos Vykdomojo Komiteto ir LKP(b) apskr. k—teto sprendimą ir apsvačius pasirošimo eigą Dainų šventei apskrityje, kviečia visus apskr. inteligentus, komjaunimo ir profsąjungines organizacijas ir moksleiviją aktyviai įsijungti į Dainų šventės rengimo darbus, kad dainų šventės valdžios apskrityje įvyktų aukščiausias menininkų ir idejinių lygyje, kad Zarasų apskrities atstovaujantis dainininkų, šokėjų, muzikantų ir vaidintojų kolektyvas mūsų sostinėje Vilniuje didžiojo dešimtmečio proga įrodytų, jog Zarasų apskr. dirbančiųjų ugdė liaudies meną, kuria kultūra, tautinė sąveika, socialistinė savo tautinui, kad išreikšti apskrities darbo žmonių džiaugsmą ir padėką tarybinei

vyriausybei, bolševikų partijai ir mylimam lietuvių tautos draugui Josifui Visarionovičiui Stalinui už suteiktą laisvę, šviesą, kultūrą ir nepriklausomybę. Užbrėžtiems uždaviniais įvykdyti būtina Zarasų apskr. darbo inteligentijai vesti platų aiškinamąjį darbą dainininkų, valstiečių ir tarnautojų tarpe, burti visas menines pajėgas apie kultūros švietimo įstaigų ir mokyklų, organizuoti dainininkų, vaidintojų, liaudies šokėjų ir muzikantų būrelius — jiems vadovauti.

Komjaunimo organizacijoms, komjaunimo lams ir komjaunuolėms organizuoti jaunomene — mūsų liaudies pasididžiavimo ir energijos šaltinį, aiškinti didžiuosius Lietuvos darbo žmonių dešimtmečio laimėjimus, skelbti patriotinius mūsų respublikos jaunųjų žygių dėl užtikrinto rytojaus, aiškinti Dainų Šventės reikšmę — lietuvių tautos kultūros kėlimą ir suklestėjimą, tarybinei vyriausybei ir komunistų partijai vadovaujant, organizuoti jaunųjų būrius, uoliai juos ruošiant pasirodymams dainų šventėse. Profsąjunginėms organizacijoms savo narių tarpe praeiti aiškinamąjį darbą apie dainų šventę reikšmę, globti menininkus, meno saviveiklos kolektyvus ir vadovus, teiktį jiems visapusišką paramą.

Apskrities gimnazijų, progimnazijų ir pradinio mokyklų moksleiviams uoliai ruošti Dainų Šventei su aukštais pažangumo rodikliais.

Zarasų apskr. meno saviveiklos kolektyvų vadovai, susirinkę į pirmąjį pasitarimą, yra įsitikinę, kad su inteligentijos, komjaunimo, profsąjunginių organizacijų ir moksleivijos parama išpildys apskr. darbo žmonių norus, tinkamai pasiruošti sutikti tarybų valdžios atkūrimo Lietuvoje dešimties skaitlingose dainų šventėse.

Nei vienos klubo — skaityklos, nei vienos mokyklos, nei apylinkės, kur nebūtų ruošiamasi Dainų Šventei!

„Trylikštasis apaštalas“

Aukštoji katalikų dvasiškija yra glaudžiai susijusi su reakcija. Hercogas kardinalas Mindsenti — Vengrijos katalikų bažnyčios galva — buvęs Horti režimo organinio dalis. Daugiau kaip milijonas holdų žemės priklausė katalikų bažnyčiai Vengrijoje.

Pirmas svarbiausias išvaduotos Vengrijos aktas buvo žemės reforma, davusi 650000 valstiečių 3,5 milijono holdų dvarininkiškos žemės.

Žemės reforma kardinalas Mindsenti ryžtingai pasmerkė. „Vengrijos dvarininkų klasė, — rašė jis, — savo turtingumu, kultūrinumu ir ryšiais, neginčijamai verta vadovaujančio vaidmens. — neteko savo egzistavimo pamatų“.

Kardinalas išnaudojo savo įtaką ir kovai prieš visus kitas liaudies valdžios pažangias reformas. Konkretiai, jis stovėjo prieš pramonės nacionalizavimą, pareikšė, esa, Vengrija be užsienio pagalbos „nepakils“.

Cia rasyje, metaliniame vamzdyje buvo surastas Mindsenti slapta archyvas, kuriame buvo nenuginčijamų įrodymų apie bažnyčios kunigalkščio kontrrevoliucinę žvalgybinę veiklą. Tarp kita ko, ten buvo rasti nuorašai laiško, kuriame kreiptasi į Vakarų didžiųjų valstybių ir buvo prašyta įsikišti į Vengrijos vidaus reikalus, buvo rasti susirašinėjamai ir žvalgybiniai pranešimai užsienio pasiuntiniams, taip pat planai monarchijai restauruoti ir t. t. Tie duomenys ir kardinalui artimų žmonių parodymai suteikė pagrindą pačiam Mindsenti sumti.

Teisme Mindsenti prisipažino kaltas. Buvo nustatyti ir jo išdavikiški ryšiai su užsienio misijomis, ir nusikalstamos derybos su Otto Habsburgu kardinalo kelionės Niujorkan metu, ir spekuliacijos trečiuoju pasauliu karu, kuris turėtų, samokslininkų apskaidinimais, pastatyti Mindsenti Vengrijos Vyriausybės priešakyje.

Idiomiasias momentas įvykių raidoje buvo Vakarų šalių valdančiųjų sluoksnių ir reakcinės spaudos elgesys. Jiems buvo reikalingas kankinys. Amerikos katalikų galva Speimanas, užbėgdamas teismo nuosprendžiui už akių, klykė apie Mindsenti gresiančią mirties bausmę.

Patsai Mindsenti, kaip žinoma, iki teismo paskelbė pareiškimą, kuriame ragino netikėti bet kokioms pranešimais apie jo parodymus, nes visi būsia, girdi, gauti prievarta.

Teisme ir garso nebuvo apie „prievartą gautus parodymus“. Dar daugiau, 27 žurnalistų, jų tarpe Asosileit Pres agentūros ir anglų laikraščio „Times“ atstovų pareiškimas patvirtino, kad procesas vyksta normaliai.

Skandalingiausiaji užsienio Mindsenti globėjams buvo ta aplinkybė, kad procese reikšamas lietuvių religija. Tai buvo valstybės išdavystės procesas. Užsienio šalių reakcinių sluoksnių siekimai suksmais apie religijos laisvę pridengti užsienio mėginimus įsikišti į Vengrijos reikalus sužlugę.

Teismo išvakarėse anglų laikraštis „Jorkšir Post“ rašė, kad „Mindsenti apvainikavo savo galvą kankinio vainiku“.

Nepasitenkinimą proceso baigtimi Bevinas išreiškė savo pareiškime, kuri jis padarė jį aplankiusiai delegacijai. Jis pasakė „negalės patikinti, kodėl kardinalas užėmė procese poziciją, tokiu mastu prieštaraujantis tai, kurią jis buvo užėmęs prieš jį sulimant“.

Tuo tarpu priežastis yra suprantama — likti nekaltu eriku, pamaldaus bažnyčios tarnau valdmenyje nebuvo galima, nes teismas nesidomėjo religija. Gi kardinalo politinį veidą teismas išaiškino iki galo, ir tai jau kompromitavo Mindsenti tikinčiųjų — paprastųjų Vengrijos žmonių akyse.

Moralinė Mindsenti izolacija Vengrijos katalikų masėje matoma iš to fakto, kad vasario 1 d., to monarchistinio samokslininko teismo išvakarėse, Vengrijos katalikų bažnyčia, nusikračius savo nedoru ganytoju, iškilmingai surengė pamaldas respublikai.

Vatikano ir jo agentūros veikla bei politiniai sieklai jau yra senai glaudžiausia reakcija. Vengrijos liaudis, kaip ir kitų demokratinių šalių tautos, iš Mindsenti proceso padarys pamokančias išvadas, apginkluojančias ją savo tėvynės laisvei bei nepriklausomybei ginti.

V. Grišianinas

Iš skaitytojų laiškų

Paskaitas kolektyvinių nkių temoms, o taip pat temoms, Ka davė kaimo material Tarybų valdžia, „Moters higiena“ ir kt. pastaruoju metu skaitė Antazavės moterų tarpe klubo skaityklos vedėja, moterų delegatė drg. E. Pupeikienė.

G. Aršvilaitė

Š. m. vasario mėn. 8 d. įvyko IV—oji Antazavės valsčiaus deputatų tarybos sesija. Jos dienotvarkėje buvo aptariamas kolektyvinių nkių statybos ir jaunų valsčiaus kolektyvinių nkių stiprinimo klausimas, dėl kurio išstojo eilė deputatų.

J. Šabikovas

Imbrado valsčiaus Tabaro apylinkės kolektyviniam ūkyje jau pilnutinai užtaigtas inventoriaus remontas ir sėklų valymas. J. V.

Dvi veiksme pjesė „Laimė“ (Douglasio) Š. m. vasario mėn. 19 d. stato Zarasų Suvagusių. Progimnazijos dramos mėgėjai. E.P.

Pionierių organizacija Antazavės progimnazijoje auga sparčiai tempais. Mokslo metų pradžioje buvo 38 pionieriai. Dabar jų eilės padidėjo iki 106 pionierių.

J. Pakalnis

Salake Š. m. vasario mėn. 13 d. įvyko eilinė valsčiaus

mokytojų konferencija, kurioje aktualiais klausimais pranešimus darė mokytojas drg. Valkinaitis, L. Š. skyriaus inspektorius drg. Rapolis, v. vykd. komiteto pirmininkas drg. Paze. M. kauskas ir kiti konferencijos dalyviai.

P. K.

Viešą vakarą Tetervinių pradžios mokykloje (Salako vals.) praėjusį sekmadienį suruošė Salako valsčiaus komjaunimo organizacija. Programoje buvo statoma pjesė „Mergaitė“, deklamacijos, dainos. Vakara atsilankė virš 200 žiurovų.

M. Mackevičius

Sportas

Zarasų slidininkų laimėjimas

Š. m. vasario m. 12 d. Vilniuje pasibaigė tris dienas trukusios respublikinės kaimo jaunimo slidžių pirmenybės, kuriose dalyvavo taip pat ir Zarasų apskrities slidininkai: Kitėnko, Šikalilovas, Pavlovas, Mlaševičius, Altanaitė, Savičkaitė.

Pirmąją varžybų dieną slidininkai dalyvavo estafetėje 4x5 km.

Antrąją varžybų dieną slidininkai — vyrų dalyvavo 5 km. distancijos bėgime. I—ą vietą šios distancijos nugalėjime užėmė Šikalilovas. Jo laikas — 23 min. 40 sek. II—ą vietą — Kitėnko, at-

silikęs nuo Šikalilovo 15 sek. 10 km. distancijoje laimėjo drg. Kitėnko. Jo laikas — 48 min. 25 sek. II—ą vietą — Šikalilovas, finišavęs 1 min. 35 sek. vėliau Kitėnko.

Suvedus varžybų dainius nustatyta, jog komandiniais pirmenybių nugalėtojais tapo Vilniaus apskrities slidininkai, antrąją vietą liko Švenčionių komanda, trečioje — Zarasų komanda.

Slidininkui Kitėnko suteiktas respublikos kaimo slidininkų čempiono vardas. Kitėnko ir Šikalilovui taip pat įteikti diplomai.

V. Procenko

Ats. Redaktorius V. Grigorjevas